

Parashat Haazinu **Listening with Intention** **Rabbi Shai Finkelstein**

דברים פרק לב פסוק מו

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׁמּוּ לִבְבְּכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנִי מַעֲיֵד בְּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּצְּוּ אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

חגי פרק א פסוק ה-ז

וַעֲתָה כֹּה אָמַר ה' צִבְאוֹת שִׁמּוּ לִבְבְּכֶם עַל־דְּרָכֵיכֶם: זִרְעֹתֶם הֲרִבְהוּ וְהִבֵּא מִצֵּט אָכֹל וְאִין־לִשְׂבֹּעָה שָׁתוּ וְאִין־לִשְׁכָּרָה לְבוֹשׁ וְאִין־לָחֶם לוֹ וְהַמִּשְׁתַּכֵּר מִשְׁתַּכֵּר אֶל־צָרוֹר נָקוֹב:

חגי פרק ב פסוק יח

שִׁמּוּ־נָא לִבְבְּכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלָּה מִיּוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יִסַּד הַיִּכְלָה שִׁמּוּ לִבְבְּכֶם:

רש"י חגי פרק א פסוק ה

על דרכיכם - על עסקיכם שאתם רואין שאין במעשה ידיכם ברכה כמו שהוא אומר זרעיתם הרבה והבא מעט כל זה בשביל חורבן ביתי הוא.

המלבי"ם

שתשימו לבבכם על דרכיכם, היינו על דרכי הנפש שתשתדלו לשוב בתשובה ולתקן דרכיכם.

מדרש תנאים לדברים (הופמן) דברים פרשת האזינו פרק לב פסוק מו

ויאמר אלהים שי' לב' לכל הד' מיכן אמרו צריך אדם לכוון לבו ועיניו ואזניו לשמוע דברי תורה ואם לאו אין בידו כלום כגון שנ' ביחזקאל (יחז' מד ה) בן אדם שים לביך וראה בעיניך ובאזנך שמע ומה בית המקדש שנראה בעינים ונמדד ביד צריך שיהו לבו ועיניו ואזניו מכוונים דברי תורה שהן כהרים תלויין בשערה על אחת כמה וכמה מיכן צריך אדם לכוון לבו ועיניו ואזניו לשמוע דברי תורה ואם לאו אין בידו כלום.

בראשית פרק יח פסוק יט

כִּי יִדְעֵתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת־בְּנִי וְאֶת־פִּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָכָה ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא ה' עַל־אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו:

רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק א

כיון שנגמל איתן זה התחיל לשוטט בדעתו והוא קטן והתחיל לחשוב ביום ובלילה והיה תמיהה היאך אפשר שיהיה הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהיה לו מנהיג ומי יסבב אותו, כי אי אפשר שיסבב את עצמו, ולא היה לו מלמד ולא מודיע דבר אלא מושקע באור כשדים בין עובדי כוכבים הטפשים ואביו ואמו וכל העם עובדי כוכבים והוא עובד עמהם ולבו משוטט ומבין עד שהשיג דרך האמת והבין קו הצדק מתבוננתו הנכונה, וידע שיש שם אלוה אחד והוא מנהיג הגלגל והוא ברא הכל ואין בכל הנמצא אלוה חוץ ממנו, וידע שכל העולם טועים ודבר שגרם להם לטעות זה שעובדים את הכוכבים ואת הצורות עד שאבד האמת מדעתם, ב וכן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו, כיון שהכיר וידע התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה ושיכר הצלמים והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוה העולם ולו ראוי להשתחוות ולהקריב ולנסך כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים, וראוי לאבד ולשבר כל הצורות כדי שלא יטעו בהן כל העם כמו אלו שהם מדמים שאין שם אלוה אלא אלו...

מדרש תנאים לדברים (הופמן) דברים פרשת האזינו פרק לב פסוק מו

אשר תצ' את בני' אמ' להן צריך אני להחזיק לכם טובה שתקיימו את התורה אחרי אף אתם צריכין שתחזיקו טובה לבניכם שיקיימו את התורה אחריכם: מעשה שבא רבינו מלדקיא

נכנס ר' אלעזר בירבי שמעון ור' יוחנן בן ברוקה וישבו לפניו אמ' להן קרובו לכאן קרובו לכאן לא זו מקרבן עד שקירבן לפני רגליו אמ' להם צריכין אנו להחזיק לכם טובה שקיימתם את התורה אחרינו אף אתם צריכין להחזיק טובה לדורות הבאים אחריכם שהן מקיימין את התורה אחריכם או אינו אלא משה רבן של כל הנביאים שאלולי אחרים שקיימו את תורתו מה היתה תורתו שוה.